BULDAN İLÇESİNDE KİŞİ ADLARI

Prof. Dr. H. Ömer KARPUZ
Pamukkale Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

GİRİŞ

Bu bildiride 1947-2005 yılları arasında Denizli ili Buldan ilçesi nüfusuna kayıtlı kişilerin adları kaynak dil, cinsiyet, ve yıllara bağlı olarak dağılım, kullanılış sıklıkları, oranları, dağılımları ve değişimleri bakımlarından incelenmiştir. Çalışmada, ulaşabildiğimiz kayıtlı ilk veriler 1947 yılına ait olduğu için bunlarla başladık daha sonrakileri 1950-2005 yılları arasına ait olmak üzere beşer yıllık aralarla seçtik.

Kişi adları(antroponimi) bilimi, adbilimi (onomastik)nin önemli bir dalıdır. Ele aldığı adlar geçmişten günümüze aktarılan, günümüzden de gelecek kuşaklara aktarılacak kültürel mirasın içinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu kültürel mirasın niteliğini bilmeden işletmek ve kullanmak kişisel ve toplumsal boyutlarda oluşması gereken birçok alana ait bilincin oluşmasına engeldir. Bunların başında yaşama ve dil bilinçleri gelmektedir.

Kişilere konulan adların işlev, kaynak dil, konulma amaçları gibi özellikleri bilinmeden konulma koşulları bilinçli bir biçimde oluşturulamaz. Uzun zamandan bu konudaki bilinçsizlik ve yanlış davranışlar kişi adlarının Türkçe bakımından çok tehlikeli birikimsel özelliklere sahip olmasına yol açmıştır. Konunun daha iyi anlaşılması için somutlaştırılması gerekmektedir. Bu bildirinin hazırlanmasının nedenlerinden birisi işte bu somutlaştırmaya bir örnek oluşturmaktır.

Konuyla ilgili olarak yapılan çalışmalara bakıldığında gelişmiş ülkelere göre Türkiye'de çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmektedir. Genel anlamda adbilimi, özel olarak da kişiadbilimi alanında çok az çalışma yapılmıştır. Son yıllarda araştırma sayısında artış görülmekte ancak yöntem sorunlarının tam olarak aşılmadığı anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili bulgularımıza geçmeden önce genel ve kısa olarak ad-nesne, adlandırma-anlamlandırma ilişkileri ve bunları etkileyen temel nedenler üzerinde durmak istiyorum.

Ad ile nesne ilişkisini anlayabilmek için adların yaşam içerisinde yüklendiği görevlere iyi bakmak gerekir. İnsanoğlu, genel anlamda yaşamı kolay ve verimli sürdürebilmek için birçok araç geliştirmiştir. İşte dil ve buna bağlı olarak adlar bu araçların en önemlilerindendir.

Adlar, nesneleri, olayları, durumları, kişileri yakından tanıyanların, bilenlerin işlerini kolaylaştırır. Her anlatımda söz konusu olay, kişi veya nesneleri ayrıntılı olarak açıklamak gerekli değildir. İletişimde bulunulan kişilere ve bunların konuyla ilgili bilgilerine bağlı olarak çağrıştırıcı veya anımsatıcı söylemler yeterlidir. Özellikle özel adlar, ve bunlara bağlı olarak kişi adları bu bakımdan oldukça önem göstermekte, bizlere iletişimde ve yaşamımızda kolaylıklar sunmaktadır.

Adların oluşturulmasında birçok etken vardır. Onların oluşturulmasında ilgili dillerin sunduğu imkanlar yanında dili konuşanların yaşam biçimleri ve düşüncelerinin de etkisi vardır. Türkçe'nin şimdilik izleyebildiğimiz yaklaşık 1300 yıllık geçmişine baktığımızda özellikle din temelli kültürel alış-verişin çok etkili olduğu görülmektedir. Bu durum, olağan etkileşim sınırları içinde kalmış olsaydı doğal karşılanabilirdi. Ancak bugün Türkiye'deki kişi adlarına baktığımızda geleneğin çok abartılı bir düzeyde Türkçe aleyhine sürdürülmekte olduğunu ve Türkçe'ye çok zararı dokunduğunu görüyoruz.

Toplumların varlıklarını sürdürebilmeleri, kültürel gelişimlerini gerçekleştirebilmeleri, ulus birliğini oluşturabilmeleri ve devlet kurabilmeleriyle ilgili geçmişlerini iyice anlayabilmek için genel dilsel gelişim ve yaşam koşullarını yakından incelemek gerekir. Yapılan birçok araştırmada dillerine sahip olmayan toplulukların başka toplulukların arasında yok olduğu ve kimliklerini yitirdiği, dilsel gelişmelerini tamamlayamayan yahut dillerini gelişmiş çağdaş diller düzeyinde geliştiremeyen toplulukların da kültürel olgunluğa ve ulus birliğine ulaşamadıkları ve güçlü ve uzun ömürlü devletler kuramadıkları belirlenmiştir. Bu yüzden Türkçenin önemli olduğunu ve ona sahip çıkılması gerektiğini burada bir kez daha hatırlamak istedim.

Genel dil düzeyinde bakıldığında ilk anda kişi adlarının çok yer tutmadığı, etkili olmadığı düşünülebilir. Ancak geçmişten günümüze dilsel taşıyıcıların başında onlar gelmektedir. Bu konuda Orhun yazıtlarında geçen, büyük anlam içerdiğini düşündüğüm şu cümleyi yorumsuz olarak sunmak istiyorum:

"Türk begler Türk atın ıtı, Tabkaçkı begler Tabgaç atın tutuban Tabgaç kaganka körmiş."
(Kültigin, Doğu cephesi, 7-8)

Türk beyleri Türk adını bıraktı, Çinci beyler Çin adını alıp Çin kaganına bağlanmışlar.

İNCELEME VE BULGULAR

Çalışma evrenimiz, Buldan ilçesi nüfusuna kayıtlı 39264 kişiye ait adlardan oluşmaktadır. Biz bu kişilerin ~%18 ini oluşturan 7261 kişinin adlarını çalışma örneklememize seçtik. Bu örneklemede 7261 kişiye ait toplam 8014 ad belirledik. Bunlardan 6520 kişinin tek adlı, 729 kişinin iki adlı ve 12 kişinin de üç adlı olduğu görülmüştür.

Bu adların ait olduğu kaynak dillere göre dağılımları şöyledir.

TABLO-1 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-GENEL

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	4646	366	6	5028	**0,627**
Türkçe	1285	222	6	1513	**0,189**
Farsça	484	116	-	600	**0,075**
Karışık	345	20	-	365	**0,046**
Belirsiz	414	4	-	418	**0,052**
Yunanca	53	10	-	63	**0,008**
Moğolca	21	-	-	21	**0,003**
İtalyanca	3	1	-	4	**0,0005**
Japonca	1	1	-	2	**0,0002**
Fransızca	9	1	-	10	**0,001**
Toplam	**7261**	**741**	**12**	**8014**	**1,000**

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi 1947-2005 yılları arasında kullanılan 8014 kişi adının 1513 tanesi doğrudan Türkçedir. Geriye kalan ad sayısı 6501'dir. Karışık olan 365 adın da yarısını Türkçe saysak bile bu rakam 6300'lerde seyretmektedir. Bir başka ifadeyle Buldan İlçesinde son 60 yılda kullanılan kişi adlarının ~ %19 u Türkçeyken ~ %81 Türkçe değildir. Bunun yorumunu sizlere bırakıyorum.

Şimdi sizlere 1947-2005 yılları arasından seçtiğim örneklemimde yer alan adlara ait bilgilerin yıllara ve adların ait olduğu kaynak dillere göre dağılım tablolarını sunmak istiyorum. Değerlendirmeyi tabloların sunumundan sonra yapacağım.

TABLO-2 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1947

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	223	15	-	238	**0,748**
Türkçe	30	8	-	38	**0,119**
Farsça	14	2	-	16	**0,050**
Karışık	13	-	-	13	**0,041**
Belirsiz	13	-	-	13	**0,041**
Toplam	**293**	**25**	**-**	**318**	**1,000**

TABLO-3 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1950

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	327	16	-	343	**0,771**
Türkçe	41	6	-	47	**0,107**
Belirsiz	21	-	-	21	**0,047**
Karışık	17	1	-	18	**0,040**
Farsça	14	1	-	15	**0,034**
Yunanca	-	1	-	1	**0,002**
Toplam	**420**	**25**	**-**	**445**	**1,000**

TABLO-4 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1955

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	436	26	-	462	**0,758**
Türkçe	51	6	-	57	**0,094**
Belirsiz	43	-	-	43	**0,071**
Karışık	20	4	-	24	**0,039**
Farsça	19	1	-	20	**0,033**
Moğolca	2	-	-	2	**0,003**
Yunanca	1	-	-	1	**0,002**
Toplam	**572**	**37**	**-**	**609**	**1,000**

TABLO-5 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1960

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	480	24	-	504	**0,721**
Türkçe	73	12	-	85	**0,122**
Belirsiz	35	1	-	36	**0,052**
Farsça	34	4	-	38	**0,054**
Karışık	34	-	-	34	**0,049**
Moğolca	1	-	-	1	**0,001**
Toplam	**658**	**41**	**-**	**699**	**1,000**

TABLO-6 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1965

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	435	19	-	454	**0,655**
Türkçe	103	14	-	117	**0,169**
Belirsiz	39	1	-	40	**0,058**
Farsça	35	10	-	45	**0,065**
Karışık	30	2	-	32	**0,046**
Moğolca	3	-	-	3	**0,004**
Yunanca	2	-	-	2	**0,003**
Toplam	**647**	**46**	**-**	**693**	**1,000**

TABLO-7 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1970

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	375	23	1	399	**0,614**
Türkçe	122	9	-	131	**0,202**
Farsça	42	4	-	46	**0,071**
Belirsiz	42	-	-	42	**0,061**
Karışık	19	-	-	19	**0,029**
Moğolca	4	-	-	4	**0,006**
Yunanca	-	1	-	1	**0,002**
Toplam	**612**	**37**	**1**	**650**	**1,000**

TABLO-8 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1975

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	410	29	-	439	**0,599**
Türkçe	131	18	1	150	**0,205**
Farsça	54	7	-	61	**0,083**
Karışık	39	-	-	39	**0,053**
Belirsiz	38	-	-	38	**0,052**
Moğolca	2	-	-	2	**0,003**
Yunanca	4	-	-	4	**0,005**
Toplam	**678**	**54**	**1**	**733**	**1,000**

TABLO-9 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1980

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	399	18	-	417	**0,574**
Türkçe	141	12	1	154	**0,212**
Farsça	53	9	1	63	**0,087**
Karışık	46	4	-	50	**0,069**
Belirsiz	35	-	-	35	**0,048**
Yunanca	3	-	-	3	**0,004**
Moğolca	2	-	-	2	**0,003**
Fransızca	2	-	-	2	**0,003**
Toplam	**681**	**43**	**2**	**726**	**1,000**

TABLO-10 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1985

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	361	16	-	377	**0,597**
Türkçe	119	8	-	127	**0,201**
Farsça	48	6	-	54	**0,086**
Karışık	33	2	-	35	**0,055**
Belirsiz	30	-	-	30	**0,048**
Yunanca	6	-	-	6	**0,010**
Fransızca	2	-	-	2	**0,003**
Toplam	**599**	**32**	**-**	**631**	**1,000**

TABLO-11 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1990

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	300	17	-	317	**0,527**
Türkçe	137	22	-	159	**0,264**
Farsça	46	15	-	61	**0,101**
Karışık	28	1	-	29	**0,048**
Belirsiz	22	-	-	22	**0,037**
Yunanca	8	-	-	8	**0,013**
Moğolca	2	-	-	2	**0,003**
İtalyanca	2	-	-	2	**0,003**
Japonca	1	-	-	1	**0,002**
Fransızca	-	1	-	1	**0,002**
Toplam	**546**	**56**	**-**	**602**	**1,000**

TABLO-12 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-1995

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	293	27	-	320	**0,563**
Türkçe	107	17	1	125	**0,220**
Farsça	41	15	-	56	**0,099**
Karışık	27	1	-	28	**0,049**
Belirsiz	27	-	-	27	**0,048**
Yunanca	4	-	-	4	**0,007**
Moğolca	3	-	-	3	**0,005**
Fransızca	3	-	-	3	**0,005**
İtalyanca	1	1	-	2	**0,004**
Toplam	**506**	**61**	**1**	**568**	**1,000**

TABLO-13 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-2000

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	322	53	4	379	**0,566**
Türkçe	113	41	1	155	**0,231**
Farsça	49	18	-	67	**0,100**
Belirsiz	34	1	-	35	**0,052**
Karışık	22	2	-	24	**0,036**
Yunanca	7	-	-	7	**0,010**
Moğolca	2	-	-	2	**0,003**
Japonca	-	1	-	1	**0,002**
Toplam	**549**	**116**	**5**	**670**	**1,000**

TABLO-14 KİŞİ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI-2005

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	285	83	1	369	**0,551**
Türkçe	117	49	1	167	**0,249**
Farsça	34	24	-	58	**0,087**
Belirsiz	35	1	-	36	**0,054**
Karışık	17	3	-	20	**0,030**
Yunanca	10	8	-	18	**0,029**
Fransızca	2	-	-	2	**0,003**
Toplam	**500**	**168**	**2**	**670**	**1,000**

DEĞERLENDİRME: Yukarıdaki tablolarda yer alan bilgilere şimdi birlikte daha yakından ve karşılaştırmalı olarak bakmaya çalışalım. 1947 yılına adlara baktığımızda toplam 318 ad kullanıldığını görüyoruz. Bu adlardan yalnızca 38 tanesi Türkçe olup bu da ~%12 lik oran oluşturmaktadır yani ~%88 i Türkçe değildir. Geriye kalan 13 ü karışık, 13 ü belirsiz ve 254 ü ise yabancı dillere aittir. Bunların ~%75'inin Arapça olması çok dikkat çekmektedir. Fazla zamanım olmadığı için 2005 yılına geldiğimizde nasıl bir durumla karşılaşıyoruz. 670 adın 167 sinin Türkçe, 36 sının belirsiz, 20 sinin karışık ve 416sının da bir yabancı dile ait olduğu görülmektedir. Türkçe adların oranı ~%25 e yükselmiştir. Karışık ve belirsiz olan kişi adlarının yarısını da Türkçe kabul edersek geriye kalan 475 kişi adının yabancı dillere ait olduğunu ve bunların da ~%71 lik bir oran oluşturduğunu görüyoruz.

Şimdi bu adların erkek ve kızlara göre dağılımı üzerinde durmak istiyorum. Bunu çok ayrıntıya girmeden adların ait olduğu kaynak dillere ilk, ikinci ve üçüncü adlara göre 1947-2005 yılları arasına ait olmak üzere genel olarak belirlemeye çalıştım.

TABLO-15 ERKEK ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	2405	244	2	2651	**0,657**
Türkçe	685	136	5	826	**0,204**
Farsça	100	45	-	145	**0,036**
Karışık	66	5	-	71	**0,018**
Belirsiz	323	-	-	323	**0,080**
Yunanca	2	8	-	10	**0,002**
Japonca	1	1	-	2	**0,001**
Fransızca	8	1	-	9	**0,002**
Toplam	**3590**	**440**	**7**	**4037**	

TABLO -16 KIZ ADLARININ DİLLERE GÖRE DAĞILIMI

DİL	İLK AD	İKİNCİ AD	ÜÇÜNCÜ AD	TOPLAM	GEÇİŞ ORANI
Arapça	2241	122	4	2367	**0,595**
Türkçe	600	86	1	687	**0,173**
Farsça	384	71	-	455	**0,114**
Karışık	279	15	-	294	**0,074**
Belirsiz	91	4	-	95	**0,024**
Yunanca	51	2	-	53	**0,013**
Moğolca	21	-	-	21	**0,005**
İtalyanca	3	1	-	4	**0,001**
Fransızca	1	-	-	1	**0,0003**
Toplam	**3671**	**301**	**5**	**3977**	**1,000**

Yukarıda yer alan iki tablodaki bilgilere baktığımızda 1947-2005 yılları arasında kullanılan 7261 kişiye ait 8014 kişi adından 4037 adın 3590 erkek için 3977 adın da 3671 kız için kullanıldığı görülmektedir. Bu adlardan erkeklere konulan Türkçe adların oranı ~%21 de kalırken kızlara konulan adların oranı ~%18 lerde kalmaktadır. Şimdi sizlere erkek ve kız adlarından sık kullanılan adları sunmak istiyorum:

TABLO-17 SIK KULLANILAN ERKEK ADLARI

SIRA	AD	DİL	GEÇİŞ SAYISI	SIRA	AD	DİL	GEÇİŞ SAYISI
1	**Mehmet**	*	285	**15**	**Salih**	*Arapça*	45
2	**Mustafa**	*Arapça*	192	**16**	**Musa**	*Arapça*	41
3	**Ahmet**	*Arapça*	162	**17**	**Yusuf**	*Arapça*	37
4	**Ali**	*Arapça*	157	**18**	**Ömer**	*Arapça*	36
5	**İbrahim**	*Arapça*	121	**19**	**Veli**	*Arapça*	34
6	**Halil**	*Arapça*	93	**20**	**Kemal**	*Arapça*	27
7	**Hüseyin**	*Arapça*	87	**21**	**Serkan**	*Karışık*	27
8	**Murat**	*Arapça*	74	**22**	**Hakan**	*Türkçe*	26
9	**Osman**	*Arapça*	74	**23**	**Kadir**	*Arapça*	26
10	**Süleyman**	*Arapça*	72	**24**	**Emre**	*	24
11	**Hasan**	*Arapça*	65	**25**	**Himmet**	*Arapça*	23
12	**Ramazan**	*Arapça*	54	**26**	**Metin**	*Arapça*	23
13	**Yaşar**	*Türkçe*	54	**27**	**Muhammet**	*Arapça*	22
14	**İsmail**	*Arapça*	45	**28**	**Bekir**	*Arapça*	21

TABLO-18 SIK KULLANILAN KIZ ADLARI

SIRA	AD	DİL	GEÇİŞ SAYISI	SIRA	AD	DİL	GEÇİŞ SAYISI
1	**Fatma**	*Arapça*	*256*	*18*	**Saliha**	*Arapça*	*28*
2	**Ayşe**	*Arapça*	*222*	*19*	**Yasemin**	*Farsça*	*27*
3	**Hatice**	*Arapça*	*108*	*20*	**Kadriye**	*Arapça*	*26*
4	**Ümmü**	*Arapça*	*86*	*21*	**Aynur**	*Karışık*	*25*
5	**Meryem**	*Arapça*	*84*	*22*	**Merve**	*Arapça*	*25*
6	**Emine**	*Arapça*	*80*	*23*	**Özlem**	*Türkçe*	*25*
7	**Raziye**	*Arapça*	*61*	*24*	**Zeynep**	*Arapça*	*25*
8	**Elif**	*Arapça*	*54*	*27*	**Huriye**	*Arapça*	*24*
9	**Sultan**	*Arapça*	*37*	*25*	**Neslihan**	*Karışık*	*24*
10	**Hülya**	*Türkçe*	*35*	*26*	**Ümran**	*Arapça*	*24*
11	**Zehra**	*Arapça*	*34*	*28*	**Durdu**	*Türkçe*	*23*
12	**Gül**	*Farsça*	*33*	*29*	**Nur**	*Arapça*	*23*
13	**Cennet**	*Arapça*	*31*	*30*	**Rabia**	*Arapça*	*22*
14	**Eşe**	*	*31*	*31*	**Asiye**	*Arapça*	*21*
15	**Aysel**	*Türkçe*	*30*	*32*	**Münevver**	*Arapça*	*21*
16	**Ayşen**	*Türkçe*	*30*	*33*	**Alime**	*Arapça*	*20*
17	**Döndü**	*Türkçe*	*28*	*34*	**Dilek**	*Türkçe*	*20*

Erkek adlarından *Mehmet(<Muhammed)* ve *Emre(<Emîr/amra-?)* adlarıyla kız adlarından *Eşe* (<Aişe) adını dil kaynakları bakımından belirsiz olarak değerlendirdim. Bunun nedeni söz konusu adların Türklerce çok benimsenmiş ve ses ve biçimsel bakımlardan da değişikliğe uğratılmış olmasıdır. Bu adları bir yana bırakarak tablolara göz attığımızda sık kullanılan 28 erkek adından yalnızca iki adın (*Yaşar* ve *Hakan* adlarının) 34 kız adından da yedi adın (*Hülya, Aysel, Ayşen, Döndü, Özlem, Durdu* ve *Dilek* adlarının) Türkçe olduğunu görüyoruz. Ayrıca üç ad da Arapça veya Farsça bir adla Türkçe bir adın birleştirilmesiyle oluşturulmuş karışık dilli adlardır. Bunlar *Serkan(*< Far. *ser* + T. *kan)* erkek adı ile *Aynur(*<T. *ay* + Ar. *nur) ve Neslihan (*<Ar. *nesl* + T. *han)* kız adlarıdır.

İncelediğimiz adların büyük çoğunluğu tek ad olarak kullanılmıştır. Bunların yanı sıra 440 erkek, 301 kız için ikinci ad, 7 erkek, 5 kız için de üçüncü ad kullanılmıştır. Bunlardan çok sık kullanılan ikinci adlar şunlardır:

TABLO-19 SIK KULLANILAN İKİNCİ ADLAR

İKİNCİ AD	DİLİ	GEÇİŞ SAYISI
Can	*Farsça*	49
Nur	*Arapça*	45
Han	*Türkçe*	45
Ali	*Arapça*	31
Gül	*Farsça*	33
İhsan	*Arapça*	22

SONUÇ

Bu bildiriyle ortaya çıkan sonuçlar Türkçe bakımından sevindirici değildir. 1947 lerde kullandığımız kişi adlarının ~%88'i yabancı kökenli iken 2005'lere geldiğimizde bu oran ancak ~%70lere gerileyebilmiştir. Aslında bunun tam tersi kişi adlarımızın %80-90 Türkçe olması gereklidir. Bu bildiri, bunun gerçekleştirilebilmesi yolunda küçük bir katkıda bulunabilirse amacına ulaşmış olacaktır.

Kişi adları, insanların kimliklerinin oluşması bakımından çok önemlidir. Türk kimliğinin sağlam bir biçimde oluşması için de kişi adlarının Türkçe sözcüklerden seçilmesi gerekir. Ne yazık ki bugün kullanılan kişi adlarına baktığımızda bu bilincin çok düşük düzeyde olduğunu üzülerek belirtebiliriz. Buldan örneği bunun bir göstergesidir. Biz bu çalışmamızda kimlik ve kişiliklerimizin göstergeleri olan adlarımızın ne denli bizden olmadığını göstermeye çalıştık. Daha kesin konuşabilmek için benzeri birçok çalışma yapılması gerektiğini biliyorum. Ben bu çalışmayla bunu başlattığımı düşünüyorum. Genç araştırmacıların konuya ilgi göstermelerini ve değişik yörelerle ilgili benzeri araştırmalar yapmalarını bekliyorum.

Bir yandan Osmanlı döneminin ümmet anlayışına dayalı yaşam ve yönetim biçiminin Türk kimliğini ihmal etmesi diğer yandan kültürel ve kişilik bilincinden uzaklaşarak yabancı kültürlerden aşırı etkilenmeler sonucu kültürümüz ve buna bağlı olarak da dilimiz çok yıpranmış ve bize yabancılaşmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte Türkiye'deki ulus birliği ve Türk kimliğinin oluşması sürecinde birçok alanda önemli gelişmeler sağlanmıştır. Bu gelişmelerin yaşandığı alanlardan birisi de Türkçedir. "*Milliyetin çok belirgin vasıflarından biri dildir…*" ve *"Türk demek, dil demektir."* diyen Atatürk, dilimize, Türkçemize çok önem vermiş ve birçok çalışmayı yönlendirmiştir. Ancak görülen o ki daha yapılacak çok işimiz bulunmaktadır.

Dilin, Türkçenin gücüne inanmalı, Dil bilincimizi, Türkçe bilincimizi geliştirmeli ve Türkçenin gücüyle donanmalıyız.

Bu sempozyumun gerçekleşmesinde emeği geçenlere ve beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim…

AÇIKLAMA: Konuyla ilgili düşüncelerinizi, sorularınızı homerkar@yahoo.com adresine yazabilirsiniz.